

**Röda Korsets
folkhögskola**

Verksamhetsberättelse 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	3
Skolans styrelse	4
Personal	4
Verksamhet	5
Coronaanpassning	6
Allmän kurs	6
Särskild kurs	11
Uppdrag	14
Informationsinsatser	15
Deltagarna	15
Omdöme behörigheter	16
Gemensamma skolaktiviteter	17
Utveckling, projekt och nätverk	19
Personalfortbildning	21
Aktiva åtgärder för jämställdhet och mot diskriminering	22
Skolans organisation	22
Skolans kvalitetsarbete	23
Deltagarstatistik	25
Resultaträkning	26
Bilaga: Arbetsordning för Svenska Röda Korsets styrelse, presidium och instruktion för generalsekreteraren	

INLEDNING

Året präglades i stor utsträckning av pandemin. Vi har i mesta möjliga mån försökt ha delar eller all verksamhet på plats i skolans lokaler beroende på smittskydds-läget. Det har varit påtagligt hur yttre hot som pandemin, klimatförändringar och politisk oro i världen skapar ett behov av gemenskap och trygghet i det mindre sammanhanget. Många deltagare har vittnat om betydelsen av att ha gemenskapen med kurskamrater på skolan under distans-studierna för att upprätthålla sin motivation för studier men också för sitt allmänna välmående.

I pandemins spår har vår huvudman Svenska Röda påvisat hur extra sårbara personer i socioekonomiskt utsatta områden är i tider av kris. Våra kursdeltagare utgör i stor utsträckning denna grupp. Jag vill mena att verksamheten på folkhögskolan är ett bevis på att det går att vända den negativa utvecklingen som sker i vårt land till följd av ökad segregation och ökade sociala klyftor.

Nyckeln till framgång är att kursdeltagarna på folkhögskolor uppger att de känner sig sedda och ges möjlighet att vara sig själva. Genom att bli bekräftade vågar de ta steg för steg i sin bildningsresa och själva forma sina liv. Genom ökad kunskap och tillit till samhället kan de sedan bli en resurs för sig själva, sin nära omgivning och till samhället i stort. Kursdeltagarna på Röda Korsets folkhögskola sticker dessutom ut i den nationella Folkhögskoleenkäten 2021 genom att 85% svarar att de genom studier på folkhögskolan blivit mer intresserade av att arbeta för förändringar i samhället. Detta kan jämföras med 57% i landets övriga folkhögskolor. Här ser vi en stor potential

att utveckla samverkan med Röda Korsets ungdomsförbund och andra delar av Svenska Röda Korset för att visa på hur detta samhällsengagemang kan kanaliseras.

Under året har jag fått förtroendet att ta över som rektor på folkhögskolan. Jag känner en stor tillförsikt och glädje över att tillsammans med vår huvudman, personal och kursdeltagare få medverka till att utveckla verksamheten, stärka vår närvaro i Skärholmen och bidra till att förverkliga kursdeltagarnas drömmar.

Ulrika Sandin

Rektor

Röda Korsets folkhögskola

Rektor Ulrika Sandin

Foto: Tomas Ärlemo

STYRELSE

Svenska Röda Korset genomförde en omorganisation den första januari 2017. Det medförde att Röda Korsets Folkhögskola lyder direkt under Svenska Röda Korsets styrelse.

Margareta Wahlström	ordförande	avgick 2021
Anna Hägg-Sjöquist	ordförande	invalid 2021
Kristina Ljungros	vice ordförande	avgick 2021
Johan Sohlberg	vice ordförande	invalid 2021
Johan Norell Bergendahl	vice ordförande	
Fadi Barakat	ledamot	invalid 2021
Kari Isomaa	ledamot	invalid 2021
Amanda Jackson	ledamot	invalid 2021
Lotta Schneider	ledamot	invalid 2021
Gabriel Rappe	ledamot	avgick 2021
Vera Carlbaum-Wrennmark	ledamot	avgick 2021
Katarina Struwe Orleifson	ledamot	avgick 2021
Angelica Rage	ledamot	
Birgit Hansson	ledamot	
Emma Knaggård Wendt	ledamot	
Ingegerd Palmér	ledamot	
Martina Bruzelius	ledamot	

PERSONAL

Antalet heltidstjänster under 2021 var 18,3. 14,65 lärartjänster samt 3,3 administrativa tjänster, rektor och biträdande rektor (1,3 tjänster), studie- och yrkesvägledare (0,4 tjänst), kurator (0,1 tjänst) samt administratörer (1,5 tjänster). Under höstterminen var en person anställd som stödperson på 75%. En lärare var tjänstledig för föräldraledig på sammanlagt 100%. Två lärare var delvis tjänstlediga för pensionsavgång på sammanlagt 90%.

VERKSAMHET

Folkhögskola är en egen nationell utbildningsform med egen kvotgrupp till universitet och högskola, egen lärarutbildning och egen rektorsutbildning.

Röda Korsets folkhögskolas verksamhet utgår ifrån statens fyra syften med stöd till folkbildningen samt vilar på Röda Korsets humanitära värderingar. Mänskliga rättigheter, demokrati och allas lika värde genomsyrar alla skolans kurser.

Folkhögskolan är belägen i Skärholmen, vilket är ett av Stockholms socioekonomiskt utsatta områden. Detta medför att folkhögskolan lägger särskild vikt vid lokala frågor samt att stärka deltagarnas självkänsla och förmåga till egenmakt.

Alla skolans deltagare får utbildning i Röda Korskunskap och första hjälpen.

Inom folkbildningen talar man om två olika former av kurser på folkhögskolan; allmän och särskild kurs. Alla folkhögskolor måste ha minst femton procent allmän kurs. Den allmänna kursen syftar till att ge behörigheter till universitet och högskola. Särskilda kurser är alla andra kurser som är längre än 15 dagar.

Folkhögskolornas statsbidrag fördelas i form av deltagarveckor. Varje skola har blivit tilldelad ett antal deltagarveckor, ett s.k. ingångsvärde. Dessa veckor måste uppfyllas, annars blir skolan återbetalningskyldig för de veckor som inte är genomförda. Om detta upprepas under två år sänks folkhögskolans ingångsvärde. Detta får som resultat att alla folkhögskolor producerar mer än ingångsvärdet för att vara säkra på att behålla sitt statsbidrag. Någon ersättning för de överproducerade veckorna ges inte.

Under de senaste åren har staten satsat på folkhögskolan vilket inneburit att skolorna kunnat ansöka om extra deltagarveckor.

2020 fastslog Folkbildningsrådet nya ingångsvärden för landets folkhögskolor. Röda Korsets folkhögskola fick då en ökning med 748 deltagarveckor. Vårt nya ingångsvärde är nu 5448 deltagarveckor. Under 2021 fick vi även 272 deltagarveckor för utökade platser och 602 deltagarveckor för yrkesinriktad allmän kurs. Sammantaget fick vi således ersättning för 6322 deltagarveckor. Under 2021 gjorde vi 6605, deltagarveckor vilket innebar att vi hade en överproduktion på 4%.

På Röda Korsets folkhögskola pågick vid slutet av 2021 tolv olika kurser. Sju av dessa var på allmän kurs och motsvarade olika nivåer på grund- och gymnasieskola. En av de allmänna kurserna är en distanskurs som startade under hösten 2020. Under beteckningen särskild kurs genomfördes fem kurser, fyra helårskurser varav en på distans samt en kurs på deltid/distans.

Röda Korsets folkhögskola i Skärholmen

CORONAANPASSNING

Under coronapandemin har folkhögskolan hela tiden noga följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vuxenutbildning.

Folkhögskolans idé är kollektiv och bygger på mötet och samtalet med andra. Många av våra deltagare har sökt sig till skolan just av den anledningen, de önskar och behöver den kollektiva samvaron.

Vi har utifrån målsättningarna att ge deltagarna det stöd de behöver samtidigt följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer succesivt anpassat vår verksamhet. Beroende på rådande smittskyddsläge har vi haft perioder av studier helt och hållet på distans, delvis distans för olika grupper för att glesa ut i lokalerna samt perioder av studier helt på plats i skolan. Skolan har under hela tiden varit öppen för deltagare som önskat eller varit i behov av stöd och hjälp i studierna.

Coronaanpassningen har påverkat all vår undervisning i större eller mindre grad. Deltagarna har varit hänvisade till distansstudier och lärarna har varit tvungna att snabbt ställa om klassrumsundervisning med samtal och gruppövningar i fokus till undervisning som går att göra över nätet. Detta har krävt stora ansträngningar från alla sidor. Trots påfrestningarna har alla; lärare, deltagare och personal lagt ner hela sitt engagemang för att göra situationen så bra och innehållsrik som möjligt.

Rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten har över tid förändrats efter smittläget i landet och så har även vår undervisning. Under de perioder vi har bedrivit distansstudier har vi prioriterat närvaro på skolan för deltagare som studerar på grundläggande nivå samt första

året på gymnasial nivå då dessa deltagare har svenska som andraspråk och behöver närvaro på skolan för att utveckla språket. Den fortsatta redovisningen här i verksamhetsberättelsen är påverkad av vår coronaanpassning.

ALLMÄN KURS

De allmänna kurserna kan ge behörigheter som leder vidare till högre studier som till exempel universitet och högskola. De allmänna kurserna vänder sig till deltagare som vill komplettera sina tidigare studier, förbättra sina kunskaper i svenska och lära sig mer om det svenska samhället.

Folkhögskolan har sedan höstterminen sju allmänna kurser varav två på grundnivå. En av dessa är en förberedande vård- och biträdesutbildning.

En övervägande del av deltagarna på allmän kurs kommer från närområdet och alla deltagare på skolans två grundkurser studerar svenska som andraspråk.

GRUNKURS - AKTIV I SVERIGE

Kursen vänder sig till deltagare som vill lära sig mer svenska. Kursen arbetar aktivt med att ge deltagarna färdigheter och mod; förmågan att ta del av samhället, stå upp för sina åsikter och att kunna påverka sin egen livssituation.

Kursen ger studier i svenska, samhällskunskap, matematik och grundläggande datakunskap. Information om arbetslivet ingår i studierna och i vanliga fall även en praktik om tre veckor. Pga. pandemin fick emellertid praktiken ställas in förra läsåret. Deltagarna lär sig bland annat om myndigheter och instanser i svenskt samhällsliv, särskilt de som berör arbets-

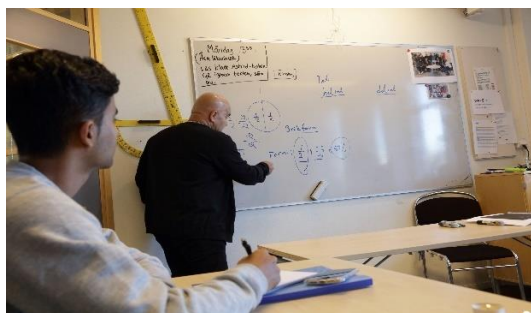
livet. Deltagarna övar på att skriva CV:n och göra anställningsintervjuer.

Inom ämnet svenska är djupare förståelse och innebörd av vad som sägs eller skrivs viktigt. Deltagarna tränar på att göra analyser, förstå undertext och göra muntliga framställningar. Det kräver mycket textbearbetning, samtal och en fördjupad kunskap om människor och människors olika syn på varandra.

Deltagarna får möta och använda en rad olika former av texter som essäer, protokoll, analyser och noveller. Förståelse och förmågan att uttrycka sig står i fokus. Deltagarna har arbetat med att kunna motivera och förklara sina tankar och åsikter, kunna dra paralleller och jämföra med annan kunskap och erfarenhet samt att kunna nyansera.

Inom ramen för kursen i samverkan med enheten Hälsofrämjande och social trygghet¹ var det planerat att kursen skulle besöka äldre ensamma människor i närområdet, men detta har enbart kunnat göras i liten skala på grund coronapandemin.

Under året har lärarna varit noga med att ta upp och att ge saklig information om covid och vaccinationer.

Genomgång av matte på kursen Aktiv i Sverige
Foto: Soulimane Baro.

GRUNKURS - VÅRDBITRÄDE MED FOKUS PÅ SVENSKA

Kursen ligger på grundläggande nivå och är en förberedande vårdbiträdesutbildning. Kursen startade under höstterminen 2020 med extra medel från Folkbildningsrådet för yrkesinriktade kurser inom allmän kurs. Det var således andra året kursen startades.

Kursen innehåller allmänna ämnen men lyfter särskilt de områden som är extra viktiga för ett vårdbiträde att ha kunskaper om. Under höstterminen införde vi ämnet drama på schemat för att praktiskt få träna på olika situationer som kan uppstå i yrket som vårdbiträde.

Språk och samhällskunskap studeras i nära relation. Ett exempel på detta är att deltagarna läst skönlitterära böcker som illustrerar vårdbiträdets arbetssituation och samhällets utveckling. "Kalabalik på hemmet" tar upp dråpliga situationer som kan uppstå på ett äldreboende och boken "Anna, Hanna och Johanna" skildrar olika generationer kvinnor från jordbruks-samhälle till dagens samhälle.

Skolan har samverkan med enheten för Omsorg om äldre i Skärholmen och en dialog om vilka kunskaper utöver omsorg/vård som krävs av ett vårdbiträde.

Kursen innehåller 10 veckors praktik med en kortare period på hösten och en längre period på våren.

VI I SAMHÄLLET

Kursen motsvarar första året på gymnasiet och har stort fokus på individens roll i samhället. Behörighetsgivande ämnen som studeras är svenska, svenska som

¹ Enheten heter numera Hälsofrämjande och social hållbarhet

andraspråk, samhällskunskap, matematik och engelska.

Kursen har en profil med inriktning på kommunikation med både en teoretisk och praktisk inriktning. Källkritik är en viktig del av kursen, vilket speglas i frågor som; Hur samverkar vi? Hur bygger vi ett samhälle? Vad är nyheter? Vad är fake news?

Sedan hösten 2021 arbetar deltagarna med ett projekt som heter "Min story - Vår agenda". Projektet finansieras av Allmänna Arvsfonden och är ett samarbetsprojekt mellan olika folkhögskolor och leds av FSO (Folkhögskolornas Serviceorganisation). Idéen med projektet är att, med utgångspunkt ifrån Agenda 2030, koppla ihop FN:s globala mål med kursdeltagarnas egna erfarenheter och berättelser. Syftet med projektet är att öka ungas engagemang och främja förändringsarbete men också att ge röst åt deltagarna och dess olika historier. I samband med projektet faller det sig naturligt att även lära sig om FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.

Kursdeltagarna jobbar även integrerat med frågor som rör arbetslivet ur såväl ett historiskt som samtida perspektiv. Deltagarna får bl.a. koppla frågor om arbetsmarknaden till sina egna intressen och söka efter olika utbildningsvägar samt träna sig på att skriva CV och söka jobb på platsbanken.

Under hösten genomförde kursen ett mindre fotoprojekt där deltagarna fick prova på olika tekniker inom fotografi. Detta utmynnade i en fotoutställning i skolans Bibliotek. Under hösten läste de även om skillnaden mellan demokrati och diktatur. Vad skiljer statskicken åt? Vad krävs för ett land ska vara en demokrati? De läste om yttrande- och tryckfrihet och om de andra

grundlagarna som ligger till grund för Sveriges demokrati och talade även om hur det ser ut på andra ställen i världen.

VI I VÄRLDEN

Vi i världen motsvarar andra året på gymnasiet och är en kurs som ger deltagarna fördjupade kunskaper om det svenska samhället och dess roll i världen. Möjlighet till behörighetsgivande studier i svenska, svenska som andra språk, matematik, samhällskunskap och engelska. I ämnet samhällskunskap är ett av målen att försöka förstå kopplingen mellan "det lilla" och "det stora", det lokala och det globala, det privata och det offentliga. Målsättningen är att deltagarna ska hitta egna vägar för att vara aktiva i samhället. Under kursens gång återkommer frågor som "Hur påverkar det ditt liv?", "Vad kan du göra för att påverka?", "Vilken förändring vill du se?"

Det demokratiska påverkansarbetet tar sig uttryck i att deltagarna skriver insändare i lokaltidningen och medborgarförslag till sin kommun eller stadsdelsnämnd.

Fokus i kursen växlar fram och tillbaka mellan identitet, etnicitet, politiska ideologier, nutid och dåtid. Källkritik och historiebok används för alla frågeställningar. Evolution, teknisk utveckling, samhällsförändring och politiska ideologier är basen för kursen. Deltagarna studerar till exempel begreppet nationalism, olika typer av nationalism, för och nackdelar med nationalism.

Kursen ingår i projektet "Min Story - Vår Agenda" som redan har beskrivits i texten ovan under kursen Vi i Samhället.

Under året arbetar deltagarna mycket med att kunna uttrycka sig både skriftligt och muntligt. Det handlar om att kunna skriva

referat, essäer eller insändare samt att förbereda sig för att så småningom kunna skriva akademiska texter. Deltagarna fördjupar sig bland annat i olika historiska epoker och redovisar för varandra samt avslutar kursen med en uppsats som innehåller frågeställning, referat och källhänvisningar. Efter att de lämnat in sina uppsatser fick de förbereda redovisningar av sina arbeten. De ämnen som deltagarna valde 2021 var bl.a. diabetes, miljö och klimat och antisemitism i Sverige.

Kursdeltagarna utbildades av Svenska Röda Korset i att bli övningsledare i Första hjälpen för personer som har gått en digital utbildningen i Första hjälpen online men som vill träna sig på vissa praktiska moment i en liten grupp för att undvika smittrisk.

Tre deltagare på kursen Sikta mot högskolan
Foto: Soulimane Baro

SIKTA MOT HÖGSKOLAN

Kursen är en ettårig fördjupningskurs som är högskoleförberedande och motsvarar tredje året på gymnasiet. Kursen ger behörighet till universitet och högskola. Sikta mot högskolan är en brygga mellan folkhögskolan och högre studier. Deltagarna skriver under våren ett fördjupningsarbete med krav på formalia, fakta, analys och besvarade frågeställningar.

I och med att kursen syftar till högre studier spelar en ökad läsvana och ett aktivt

skrivande en viktig roll i undervisningen. Kursen lägger stor tonvikt vid att utveckla deltagarnas reflektions- och analysförmåga. De arbetar med självkänsla, normer, käll- och mediekritik kontinuerligt under året. En viktig del av undervisningen är att ge deltagarna ett normkritiskt förhållningssätt.

Att utgå från deltagarnas intresse och att vara dagsaktuell ger en energi och skapar ett engagemang hos deltagarna som driver dem framåt, mot en allt större egenmakt och handlingskraft. Kursen arbetar med att fördjupa deltagarnas förståelse av samhället och nyhetsflödet med målsättningen att de ska se sig som aktiva samhällsmedborgare med möjlighet att påverka sina egna och andras liv.

Inom samhällskunskapsämnet ägnas mycket tid åt demokratibegreppet, yttrandefrihet och mediekritik. Deltagarna får träna sig i argumentation men även på att förstå andra åsikter än den egna, att kunna växla perspektiv och lyssna på andra. Åsiktsbildning, källkritik, vetenskaplighet och konspirationsteori lyfts och diskuteras i alla kursens ämnen.

Coronapandemin innebar en enorm omställning, men också en kompetensutveckling för såväl lärare som deltagare. På högskolor och universitet har det under flera år varit vanligt att information samlas på någon gemensam digital plattform. För deltagarna i Sikta, som satsar på högskolestudier, har det varit ett utmärkt tillfälle att öva på att arbeta mer digitalt.

Under hösten har kursen arbetat med ett projekt kring mänskliga rättigheter och att göra podcasts kring ämnet. Detta har gjorts i samverkan med en av skolans särskilda kurser, Genus och mänskliga rättigheter, och har finansierats av MR-medel från

Folkbildningsrådet. Det bygger på ett arbete som inleddes under pandemiåret 2020 då dessa kurser använde podcasts som ett pedagogiskt verktyg.

ALLMÄN KURS PÅ DISTANS

För att bredda rekryteringen och ge andra kategorier av deltagare möjlighet att studera på folkhögskolan startade vi en allmän kurs på distans under höstterminen 2020. Kursen utgår från temastudier som ger en bred allmänbildning och sätter kunskaper i sammanhang. Deltagarna fördjupar sig i samhällsfrågor och undersöker dessa från ett globalt och lokalt perspektiv, historisk och nutidsaktuell synvinkel.

Ett långt tema har tagit upp migration ur olika perspektiv. Med utgångspunkt i historien har kursen läst om migration från och till Sverige över tid. Deltagarna har tittat på likheter och skillnader med dagens kontext vad gäller migrationslagstiftning samt internationella organ som reglerar asylrätt och vår huvudmans arbete med frågan. Kopplat till detta har de även studerat konsekvenser av migration i form av segregation, integration, strukturell diskriminering, ekonomisk och social ojämlikhet. Ett annat tema rörde demokrati och jämlikhet ur ett historiskt och samtida perspektiv. Ytterligare ett tema handlade om de fem stora världsreligionerna och hur de har kommit till uttryck på olika geografiska platser i olika historiska tider.

NATURVETENSKAPLIGT BASÅR

Kursen naturvetenskapligt basår är i huvudsak en påbyggnadsutbildning för personer som har läst andra program på gymnasiet, Komvux eller folkhögskola som

gett dem grundläggande behörighet. Syftet är att komplettera med de naturvetenskapliga ämnena fysik, kemi, biologi och matematik på en högre nivå. Det möjliggör för deltagarna att söka till tekniska och naturvetenskapliga utbildningar på högskola och universitet. Utbildningen är på tre terminer för att lättare integreras i övrig allmän kurs och för att möjliggöra för fler att klara de högt ställda kraven. Omfattningen gör det möjligt för deltagarna att vara med på skolgemensamma aktiviteter och teman.

Deltagarnas nyfikenhet och kreativitet har en stor roll i undervisningen. Diskussioner om etiska frågor och ställningstaganden utifrån en naturvetenskaplig utgångspunkt är en viktig del. Undervisningen syftar till att utveckla deltagarnas förståelse för teorier och modellers utveckling, begränsningar och användningsområden. Målet är att utveckla deltagarnas förmåga att arbeta både teoretiskt och experimentellt samt att kommunicera med hjälp av ett naturvetenskapligt språk. De analyserar och löser problem genom resonemang baserade på begrepp och modeller, såväl med som utan matematik och får möjlighet att argumentera kring och presentera analyser och slutsatser.

Pingisbordet används flitigt på rasterna
Foto: Tomas Ärlemo

SÄRSKILD KURS

Skolan har fem särskilda kurser, det vill säga kurser som inte innehåller allmänna ämnen som ger behörighet till universitet och högskola. Skolans särskilda kurser fokuserar på hållbarhet, humanitära frågor och mänskliga rättigheter utifrån olika infallsvinklar. Utöver dessa kurser hade vi ytterligare en särskild kurs, Steget in i branschen, som vi avvecklade efter avslutad kurs i maj 2021. Skälet till avvecklingen var att vi behövde kalibrera antalet deltagarveckor till de vi får ersättning för. Kursen höll dock en hög kvalitet och var eftertraktad så om antalet deltagarveckor utökas kan kursen återstartas.

Dokumentär i världen och Genus och mänskliga rättigheter tillbringar c:a två månader i Uganda respektive Sydafrika där de gör sina specialarbeten. Detta har dock inte varit möjligt under 2021 på grund av coronapandemin.

Kurserna samverkar kring frågor som rör global utveckling och mänskliga rättigheter och även kring temat ”Makt och media” samt kring reportage och mediateknik. Under våren genomförde kursdeltagarna informationsinsatser enligt särskild redovisning i verksamhetsberättelsen.

Deltagare på Klimatkursen
Foto: Tomas Ärlemo

KLIMATOMSTÄLLNING I TEORI OCH PRAKTIK

– MOBILISERING FÖR EN EKOLOGISKT OCH SOCIALT HÅLLBAR VÄRLD

Kursen syftar till att ge en fördjupad kunskap i frågor som rör klimat. Klimatförändringens historia med kopplingen till genus, klass, nord/syd samt migration och flyktingskap är, liksom kunskapen om centrala klimatkunskaper och klimatåtgärder på global nivå, viktiga beståndsdelar.

En annan viktig del i kursen är det praktiska handlandet. Vad kan vi göra? I detta ingår att ge deltagarna färdigheter för påverkan samt inspiration till olika omställningsprojekt. Det kan handla om att få verktyg att leda projekt/workshops, att mobilisera för förändring eller att skriva rapporter. Studiebesök hos olika omställningsaktörer på olika nivåer i samhället är viktiga redskap för motivation och inspiration.

Exempel på ämnesområden som behandlas är global hälsa kopplat till klimatförändringar samt konsekvenser för den mentala hälsan, kommuners hållbarhetsarbete, vetenskapliga framtidsscenarier, naturens rättigheter. Den mer praktiskt inriktade delen i kursen jobbar exempelvis med stadsodling, kompost, jordförbättring, aktiviteter i naturen för att etablera en relation till naturen och klimatsmart matlagning.

I kursen ingår även en längre praktik hos en relevant aktör.

GENUS OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Kursen utgår från Kvinnokonventionen och arbetar med mänskliga rättigheter och internationellt utvecklingsarbete. Kursens mål är att göra deltagarna medvetna om sin egen position i samhällsstrukturen och att få dem att förstå hur de kan vara en aktiv del av förändringsprocesser. Kursen har stort fokus på förmågan att aktivt kunna arbeta i grupp. Gruppdynamik, förändringsarbete och kunskaper om hur man bedriver informationsarbete är viktiga delar av kursens upplägg.

På grund av pandemin kunde kursen inte genomföra den studieresa till Sydafrika som vanligen ingår. I stället gjorde deltagarna praktik på organisationer som på olika sätt jobbar med genusrelaterade frågor. Exempel på organisationer är Operation 1325 och Föreningen MÄN. Efter resa eller praktik följer en period då kursdeltagarna genomför informationsinsatser med syfte att bedriva påverkansarbete kring en fråga som de har fördjupat sig i. Tanken är att detta ska rikta sig mot en i huvudsak ung målgrupp och brukar ofta göras för skolklasser. På grund av pandemin har detta inte varit möjligt i samma utsträckning som tidigare men många informationsinsatser har kunnat göras digitalt, även med interaktiva inslag. Under hösten har kursen bland annat jobbat med ett MR-projekt finansierat av Folkbildningsrådet i samverkan med en av våra allmänna kurser där deltagarna har fått lära sig att göra podcasts.

DOKUMENTÄR I VÄRLDEN

Dokumentär i världen är en praktisk filmkurs som ger verktyg i att producera dokumentärfilm med särskild inriktning på sociala frågor, globalt och lokalt. Kursen varvar praktik och teori under höstterminen, och jobbar då med kortare filmprojekt för att öva film- och ljudteknik. Deltagarna fördjupar sig i dokumentärfilmsprocessen där research, dramaturgi och manusarbete ingår. Medias roll i samhället och globala frågor är också viktiga delar av utbildningen.

Deltagarna i kursen reser varje år i januari och februari till Uganda för att filma. Detta var dock inte möjligt under 2021. I stället samverkade vi med ett produktionsbolag, Deep Sea Production, och deltagarna gjorde filmer om Östersjön ur olika perspektiv. I flera fall var filmerna kopplade till klimatfrågan.

De ämnen som kursdeltagarna gjorde film om var:

1. Läjjet - En fiskehistoria
2. Övergödning - en film om jordbrukets inverkan på Östersjön
3. Blue Mirror - Vårt förhållande till havet
4. Red Rebel - Möt biologen Teresa Soler

Under mars, april och maj redigeras filmerna. På grund av coronapandemin redigerades filmerna delvis i deltagarnas hem. Eftersom skolan i stort sett tom var det några deltagare som valde att redigera i skolans lokaler. Vi kunde tyvärr inte ha några publika visningar under våren men genomförde en visning på biograf Zita i Stockholm under december månad för både 2021 och 2020 års produktioner.

STEGET IN I BRANSCHEN

Steget in i branschen är en påbyggnadskurs på ett år för deltagare som gått Dokumentär i världen eller har motsvarande utbildning. Syftet med kursen är att ge deltagarna möjlighet till praktik och fördjupning för att kunna agera på ett professionellt sätt i den tuffa filmbranschen. Praktikperioderna är mycket viktiga och ger deltagarna en insyn i och en erfarenhet av de krav och det tempo som krävs i en professionell miljö. Mötet med den professionella världen ger även deltagarna en ingång till det nödvändiga kontaktnät som branschen kräver.

Steget in i branschen är i princip en filmproduktionsenhet som består av 12 deltagare under teoretisk och praktisk utbildning. Kursdeltagarna gjorde antingen praktik på något produktionsbolag alternativt jobbade med egna filmprojekt under vårterminen. Kursens huvudlärare har producentkompetens och arbetet utförs i projektform.

Vårterminen 2021 var sista terminen för kursen innan den avvecklades enligt skäl angivna tidigare.

Deltagare på kursen Dokumentär i Världen
Foto: Tomas Ärlemo

ASYL OCH MIGRATION I PRAKTIKEN/ MIGRATION OCH SOCIAL HÅLLBARHET

Kursen är en distanskurs på 50% med sju närträffar under året.

Kursen startade hösten 2016 som ett samarbete mellan folkhögskolan och enheten för Migration och integration inom Svenska Röda Korset².

Kursen vänder sig till personer som är intresserade av frågan och/eller i sitt yrke eller som volontär kommer i kontakt med asylsökande och migranter. Syftet är att skaffa sig kunskaper och kompetens för att bli tryggare och bättre rustade i sin yrkesutövning och eller volontärarbete.

Kursens mål är att ge kunskap och kompetens inom olika ämnen som är av betydelse för att kunna förstå och möta migranter och asylsökandes behov på ett värdigt och korrekt sätt. Kursen är både teoretisk och praktisk.

De bärande pelarna i kursen är:

Mänskliga rättigheter, där vi går igenom grundläggande juridiska dokument och konventioner som påverkar rätten att söka asyl och vilken roll Röda Korset har haft och fortfarande har för att säkerställa denna rättighet.

Svensk asylprocess, där vi undersöker hur det svenska systemet är anpassat efter de internationella konventioner som finns samt hur den dagsaktuella politiken förhåller sig till dessa.

Migration ur ett psykosocialt perspektiv, där vi ser på migrationen ur ett brett

² Enheten heter numera Skydd och efterforskning.

perspektiv, både hur migrationen påverkar den enskilde, människor i dess omgivning,

både i landet hen lämnar och landet hen kommer till. Vi fokuserar även på sambandet mellan migration och hälsa och hur särskilt utsatta grupper påverkas av migration.

Bemötande. Avgörande för en lyckad etablering i det nya landet är hur den nyanlände upplever bemötandet av det svenska samhället. Vi menar att detta är viktigt för att få en bättre förståelse för hur olika människor agerar och ser på sig själva i förhållande till ”den andre”. Här kommer stort fokus ligga på att ”lära känna sig själv” för att få syn på sina egna fördomar för att bättre kunna bemöta andra men vi kommer även se på det ur ett strukturellt perspektiv.

AGERA UTAN ATT DISKRIMINERA

Agera utan att diskriminera är en terminskurs på 25 procent. Varje kurs har tre seminarier och arbete på nätet mellan träffarna.

Kursens syfte är att tydliggöra strukturell diskriminering och att utveckla strategier för att motverka denna diskriminering. Kursen eftersträvar en mångfald i en bred bemärkelse för att så många olika erfarenheter som möjligt ska finnas representerade i gruppen. Kursupplägget är i viss mån inspirerat av pedagogen Paulo Freire som är mest känd för sin bok ”Pedagogik för de förtryckta”. Vi utgår från vad deltagarna på våra allmänna kurser och även deltagarna på Agerakursen har för erfarenheter av strukturell diskriminering och utifrån det väljer vi ämnen som vi gör en aktion om. Under vårterminen arbetade kursen fram tips och hjälp om hur man på ett tydligt sätt kan bemöta rasism.

Under vårterminen genomfördes kursen även som en uppdragsutbildning för en organisation i Örebro som erhållit ESF-medel och gick kursen som en del av sin fortbildning i deras projekt.

UPPDRAG

Folkhögskolan har en rad olika arbetsmarknadsuppdrag som administreras genom Arbetsförmedlingen som till exempel Studiemotiverade folkhögskolekurs och Etableringskurs. Röda Korsets Folkhögskola har tidigare bedrivit Studiemotiverande folkhögskolekurs men under 2021 fick vi väldigt få anvisningar så vi kommer sannolikt inte kunna fortsätta med dessa uppdrag.

VÅRDBITRÄDE MED FOKUS PÅ SVENSKA

Inför höstterminen 2020 tillförde regeringen medel för att starta allmänna kurser med yrkesutbildning. 1000 årsplatser var reserverade för utbildningar inom vård och omsorg.

Röda Korsets folkhögskola sökte två utbildningar inom vård och omsorg på allmän kurs men blev bara beviljade en kurs.

Inför kursstart startades ett samarbete med chefen för Omsorg om äldre och funktionsnedsatta i Skärholmen och Roo hemtjänst. Målet med samarbetet är att skolan ska få kunskaper om vad deltagarna behöver för att kunna utföra ett bra arbete som vårdbiträde. Både Skärholmen och Roo hemtjänst erbjuder deltagarna praktik. Kursen startade för andra gången höstterminen 2021 med 15 deltagare.

INFORMATIONSSINSATSER

Samtliga resandekurser genomförde under 2021 informationsinsatser i syfte att skapa engagemang och ökad förståelse för globala frågor; hållbarhet, jämställdhet, demokrati och rättvis handel. Målgruppen är primärt skolungdomar och unga vuxna. Vår metod går ut på att skapa engagemang genom informationstillfällen, baserade på självupplevda erfarenheter och personliga möten med människor i det globala syd. Vi vill påverka attityder och värderingar och ge ökad kunskap.

Coronapandemin begränsade dock möjligheterna att genomföra informationsinsatserna så som vi brukar göra med workshops, föredrag, utställningar, filmvisningar med mera. Under 2021 fick istället informationsinsatserna styras om till digitala plattformar. Det gjordes genom sociala medier i form av Instagramkonton, poddar och digitala föreläsningar samt digitala workshops. I viss utsträckning genomfördes också informationsinsatser med fysiska möten i mindre grupper. Filmproduktionerna för 2020 och 2021 visades på en offentlig filmvisning på biograf Zita i december 2021. Flera filmer medverkade i olika filmtävlingar.

Genom informationsinsatserna bidrar kurserna bland annat till att skapa intresse och förståelse för Röda Korsets verksamhet.

Beräknat antal nådda personer, direkt och indirekt uppgick till ca 11 000 personer. Vårt att notera är att flera informationsarbeten, främst våra dokumentärfilmer, fortsätter att generera uppmärksamhet och utmärkelser runt om i världen långt efter kursårets slut.

DELTAGARNA

På allmän kurs kommer de flesta deltagarna från närområdet, det vill säga längs med tunnelbanans röda linje. Några av skolans särskilda kurser, med tonvikt på, Dokumentär i världen, rekryterar nationellt.

Söktrycket till skolans allmänna kurser är fortsatt högt. Antalet sökande till allmänna kurser har ökat de senaste åren. Till höstantagningen 2021 fanns 391 sökande till de allmänna kurserna vilket kan jämföras med 381 respektive 235 de två föregående åren. Dock har vi startat en ny allmän kurs samt haft kursstart för NVB ht-21 vilket gör att siffrorna inte är helt jämförbara. Söktrycket till de särskilda kurserna har minskat. Hösten 2021 var det 283 sökande i jämförelse med 364 året innan. Vi har dock lagt ner en särskild kurs vilket delvis förklarar minskningen.

På folkhögskolans heltidskurser fanns det 148 (151) deltagare under våren och 148 (193) deltagare under hösten. På våra distanskurser har det varit 56 deltagare under våren och 58 under hösten. Siffrorna i parentes visar antalet för år 2020. Andelen kvinnor på skolans kurser är hög. Under vårterminen var 73% (68%) kvinnor och under höstterminen var 75% (67%) kvinnor.

Andelen utrikesfödda var 50% (54%) under våren och 55% (56%) under hösten. I skolans allmänna kurser är andelen utrikesfödda 69% (79%). Vår folkhögskola är en plats där utlandsfödda ges möjlighet till högre studier. Antalet sökande till baskurserna har minskat och antalet sökande till allmän kurs distans har ökat. Rekryteringen till våra särskilda kurser har minskat

förutom till kursen Dokumentär i världen som har ett högt söktryck.

Kursen Migration och social hållbarhet har ökat i popularitet sedan den blev en distanskurs.

Skolan har tre kurser som under någon period har utlandsförlagda studier. De har tidigare varit i Uganda och Sydafrika men inte kunnat resa de senaste två åren på grund av coronapandemin.

När studierna är förlagda till annat land än Sverige sker det i samverkan med lokal Rödakorsförening. Bland annat genomförs första hjälpenutbildningar med hjälp av den lokala Rödakorsföreningen.

På allmän kurs avbröt 7 (10) deltagare sina studier under våren och 17 (19) avbröt sina studier under hösten. På särskild kurs avbröt 12 deltagare sina studier under våren och 14 på hösten. På de särskilda kurserna är det främst från distanskurserna som avhopp sker. Anledningen till avhoppet varierar kraftigt och handlar om bl.a. graviditet, arbete, flytt eller personliga skäl. Flertalet avhopp på distanskurserna på särskild kurs sker i samband med första närträffen. En annan orsak kan vara att deltagare hade uppnått maximalt antal studieveckor hos Centrala Studiestödsnämnden, CSN, och därmed inte kan finansiera sina studier.

Deltagare från kursen Sikta mot högskolan i poddstudion

Foto: Christin Ahnmé Ekenryd

OMDÖMEN OCH BEHÖRIGHETER

Folkhögskolan är en egen nationell utbildningsform och har en egen kvotgrupp till universitet och högskolor. På folkhögskola får deltagarna ett studieomdöme som bedömer deras förmåga till fortsatta studier på högre nivå. För att få ett studieomdöme så måste deltagaren gå ett år på allmän kurs.

Vid bedömningen beaktas:

- Kunskaper och färdigheter och utveckling av dessa
- Förmåga till analys, bearbetning och överblick
- Ambition, uthållighet och förmåga att organisera studier
- Social förmåga

Skalan är sjugradig enligt följande:

4	<i>Utmärkt studieförmåga</i>
3,5	<i>Mycket god - utmärkt studieförmåga</i>
3	<i>Mycket god studieförmåga</i>
2,5	<i>God - mycket god studieförmåga</i>
2	<i>God studieförmåga</i>
1,5	<i>Mindre god - God studieförmåga</i>
1	<i>Mindre god studieförmåga</i>

Under 2021 utfärdades 59 stycken studieomdömen varav 25 stycken Utmärkt studieförmåga.

DELTAGARINFLYTANDE

Att gå på folkhögskola innebär att vara delaktig och aktiv i skapandet av den egna utbildningen. En av folkbildningens grundtankar är att alla människor har kunskaper att dela med sig av och att individen är medskapare i den egna läroprocessen. Situationen i klassrummet bygger på samtal, dialog och delaktighet. Att idéer och tankar möts, bollas och formar utbildningen är en del av den pedagogiska processen.

Alla kurser har schemalagd klassrådstitid varje vecka där gemensamma saker diskuteras under organiserade former. På klassrådet utses även representanter till kursrådet.

KURSRÅD

Skolans kursråd är en viktig del av skolans demokratiarbete. Varje kurs utser två representanter till kursrådet. Här diskuteras gemensamma frågor som rör alla deltagare och förslag som kommer från klasserna. På kursrådet får deltagarna tillfälle att diskutera pedagogiska och praktiska frågor med skolsamordnaren och rektor. Mötena hålls regelbundet varannan vecka och protokollförs. Under coronapandemin har vi haft kursråd på Teams med deltagarna varje vecka under de perioder som undervisningen har varit på heldistans. Under tiden då det varit semidistans har kursrådet träffats varannan vecka.

Kursrådets aktiviteter har under året varit begränsade av coronapandemin. Dock genomfördes en årlig enkät om hur deltagarna upplever likabehandling på skolan. Enkäten har tagits fram av tidigare kursråd och uppdateras varje år av en arbetsgrupp i kursrådet utifrån de behov de anser finns.

STUDERANDERÄTT

Skolan har en studeranderättslig standard som finns väl synlig på skolans hemsida. I samband med kursstart går kursansvarig lärare igenom den studeranderättsliga standarden. Den finns även synlig på skolans anslagstavlor. Under 2021 har skolledningen gjort en del revideringar tillsammans med personalen. En arbetsgrupp i kursrådet har gått igenom dokumentet och kommit med synpunkter. En av synpunkterna var att vi bör ta fram en lättläst version för att förbättra tillgängligheten. Detta planerar vi att göra under 2022.

GEMENSAMMA SKOLAKTIVITETER

En av de viktigaste hörnstenarna i folkbildningen är gemenskap och samarbete. Det är tillsammans med andra vi möter oss själva och det är tillsammans med andra vi kan forma och påverka samhället.

Vi på Röda Korsets folkhögskola strävar efter att så många olika människor som möjligt ska mötas och utbyta tankar och idéer vilket gör att vi lägger stor vikt vid våra gemensamma aktiviteter. För att underlätta kontakten mellan de olika deltagargrupperna i allmän och särskild kurs på skolan har vi infört så kallade kompiskurser. Det betyder att två eller tre kurser träffas regelbundet och under organiserade former utbyter erfarenheter. Kompiskurserna är de samma under hela läsåret så att möjligheten att lära känna varandra fördjupas.

De återkommande aktiviteterna är våra friluftsdagar som så gott som alltid tar plats i början av höstterminen då kurserna startar.

Vi leker, tävlar och äter tillsammans på Sättrabadet under en förhoppningsvis strålade sol. En annan årligt återkommande aktivitet är Röda Korsveckan då deltagarna tvärs över kursgränserna sätter sig in i Röda Korsets grundprinciper och uppdrag.

Under höstterminen har vi gemensamma samlingar i teatern då de olika kurserna presenterar sig själva och sina kurser. Ett fokus för presentationerna var att visa aktiviteter och samarbeten som kompis-kurserna haft, bl.a. Röda Korsets grundprinciper. Detta har dock inte varit möjligt under 2021 då vi pga. smittrisen inte har kunnat samlas i stora grupper.

Skolan är en mötesplats för många olika organisationer och privatpersoner. Vi har besökare på skolan varje vecka, ibland flera, som besöker våra kurser för att ibland lära, lyssna och hämta inspiration och ibland för att berätta om sina organisationer och erfarenheter. Under tidig höst kunde vi i viss utsträckning ta emot gäster i våra lokaler men allteftersom smittläget förvärrades fick vi gå över till digitala föreläsningar. Här kommer att axplock av olika besökare som vi har haft under året:

Kursen Genus och mänskliga rättigheter får en workshop och föreläsning om kvinnlig könsstypning av Luul Jama från föreningen Existera
Foto: Tomas Ärlemo

Carlos Rojas - om sin bok "Var går gränsen"

Björn-Åke Törnblom - från SAK (Svenska Afghanistankommittén)

Shora Esmailian - om klimatflyktingar

Sofie Kihlander - om flyktingläger på Lesbos och sin organisation #kundevaritdu

Torbjörn Sander - om HBTQ på flykt från organisationen Nya rum

Cecilia von Koch, Maria Pernold och Camilla Juhlin - jurister från SRK om Asylrätt

Jonathan Österlund – Naturskyddsföreningen

Emelie Muntrakis - Afrikagrupperna

Fanna Ndow Norrby – från podden Raseriet om att göra podd

Hanna Wallensten – om minoritetsstress

Alasdair Skelton – om klimatförändringar

Kata Nylander - från Klimatpsykologerna

Jon Gunnarsson-Ruthman om global hälsa från Läkare utan gränser

ETC Sol – om klimatomställning

Linnea Engström – om klimatfeminism, före detta EU-parlamentet, nu MSC

Örjan Lönngrén - klimat- och hållbarhetsstrateg på Stockholms stad

Leo Ruderg – från Fältbiologerna

Nathalie Bergame - forskare, KTH

UTVECKLING / PROJEKT / NÄTVERK

Under 2020 tog vi fram en rapport om hur vi skulle arbeta närmre vår huvudman och hitta samverkan mellan olika enheter inom organisationen för att tillsammans jobba i enlighet med Svenska Röda Korsets Strategi 2023. Under 2021 har vi utformat och utvecklat flera områden för samverkan.

Vi har arbetat vidare med besöksverksamhet för äldre där flerspråkiga kursdeltagare besöker ofrivilligt isolerade i hemmet. Detta görs med stöd av enheten Hälsofrämjande och social hållbarhet. Detta har dock begränsats på grund av pandemin men förberedelser för genomförande fortgår för att kunna vara startklara när pandemin släpper.

Kursdeltagarna i Vi i Världen utbildas till att bli övningsledare för vår Övningshubb Första hjälpen online. Den riktar sig till personer som har gått Röda Korsets online-utbildning i Första hjälpen och som behöver träna på vissa praktiska moment.

Dokumentärfilmskursen har gjort ett par filmuppdrag åt rödakorskretsar.

MIN STORY – VÅR AGENDA

Folkhögskolan deltar i projektet Min Story – Vår Agenda som leds av FSO, Folkhögskolornas Serviceorganisation och finansieras av Allmänna Arvsfonden. I projektet ingår sju folkhögskolor. Varje folkhögskola har minst en annan folkhögskola med vilken skolan har utbyten, både digitala och fysiska. Vår samarbetsskola är Marieborgs folkhögskola i Norrköping. Idéen med projektet är att konkretisera FN:s globala mål i Agenda 2030 genom att utgå från kursdeltagarnas erfarenheter och engagemang. Syftet är att skapa möjligheter för

deltagarna att driva förändringsarbete kring frågor som är viktiga för dem och som är baserade på deras egna erfarenheter. Projektet jobbar också med att ta fram en metod för arbetet som kallas Jag, vi, världen – metoden.

MR-PROJEKT

Vi beviljades medel från Folkbildningsrådet för att driva ett MR-projekt med två av våra kurser, Genus och mänskliga rättigheter och Sikta mot högskolan. Projektets namn var ”MR för demokrati - Ett projekt för och av deltagare på Röda Korsets folkhögskola om intersektionalitet, bildning, Fake News, konspiration och poddar!”

Projektet syftade till att få en grundläggande kunskap om mänskliga rättigheter och sedan knyta an till kursdeltagarnas egna erfarenheter samt utveckla en metod för att föra ut kunskap och engagemang kring frågan. Vi kunde tack vare projektet bygga en poddstudio på skolan där kursdeltagarna har fått lära sig att spela in podcasts. Efter projektets slut har de även jobbat aktivt med att sprida poddarna till allmänheten.

YRKESINRIKTAD ALLMÄN KURS – FÖRBEREDANDE VÅRDBITRÄDESUTBILDNING

Under våren 2020 utlyste regeringen extra medel för att starta yrkesutbildningar i spåren av pandemin för att möta en ökad arbetslöshet. Vi ansökte och blev beviljade medel för att starta en förberedande vårdbiträdesutbildning under hösten 2020. Under höstterminen 2021 startade vi kursen för andra gången. Under perioden har vi utvecklat ett nära och bra samarbete med enhetschefen för Omsorg om äldre och funktionsnedsatta i Skärholmens stadsdelsförvaltning samt Roo hemtjänst. Båda dessa

aktörer erbjuder praktikplats till våra kursdeltagare. Vår vårdlärare erbjuder i gentjänst utbildning till deras handledare för att säkerställa kvaliteten under praktikperioden.

Vi har fördjupat våra samtal med Röda Korsets högskola om hur vi kan samverka kring vissa kursmoment i sjuksköterskeutbildningen samt vårdbiträdeskursen. Våra respektive studie- och yrkesvägledare för samtal om hur vi kan hitta smidigare övergångar mellan folkhögskolan och högskolan. Några åtgärder för detta är att folkhögskolan från och med läsåret 2021-2022 erbjuder naturkunskap 2 i kursutbudet då det är ett krav för att vara behörig sökande till sjuksköterskeprogrammet. Vi genomför även informationstillfällen där högskolan informerar om sin utbildning för kursdeltagare på folkhögskolan. Detta görs med fördel av före detta kursdeltagare som numera är studenter på högskolan.

BESA-NÄTVERKET

Folkhögskolan ingår i nätverket BESA som är ett samarbete mellan Svenska kyrkan, Swedish Mekteb, Sensus och stadsdelen. Detta nätverk har haft regelbundna möten under året. En planerad aktivitet med ett seminarium om föräldraskap i kriminellt belastade områden har dock fått skjutas på framtiden på grund av pandemi-restriktioner.

FORUM CIV – INFORMATIONSPROJEKT

Folkhögskolan har erhållit medel från Forum Civ för att utbilda kursdeltagare på särskild kurs till att bli informatörer i globala rättvisefrågor och bidra till en ökad förståelse för livsvillkoren för människor i det globala syd. Projektet har fått

modifieras något för att anpassas till rådande förhållanden under pandemin. Resorna till Uganda och Sydafrika har ställts in och ersatts med filmprojekt om Östersjön med miljö och klimatfokus samt praktik och projektarbeten om genus-, migration- och klimatfrågor. Projektet var två-årigt och avslutades i december 2021.

RKUF – RÖDA KORSETS UNGDOMSFÖRBUND

Ett samarbete mellan folkhögskolan och RKUF har inletts. Förhoppningen är att det så sikt ska leda till att folkhögskolans deltagare kan starta aktiviteter i lokalsamhället i samverkan med RKUF där deltagarnas lokalkännedom och erfarenheter kan nyttjas.

STADSODLING

Arbetet med stadsodlingen kom igång ordentligt under 2020 och 2021. Kursdeltagarna i kursen Klimatomställning i teori och praktik lär sig olika processer i odling, som tex jordförbättring och bokashi. De planerar även för att utveckla platsen till en mötesplats för boende och verksamma i Skärholmen. Centrumledningen har installerat ett vattenutkast i anslutning till stadsodlingen och vi har haft god hjälp av Fryshuset vars sommarjobbande ungdomar har hjälpt till med vattning under sommaren samt konstnärlig utsmyckning av pallkragarna.

Skördefest i stadsodlingen i september 2021
Foto: Christin Ahnmé Ekenryd

UTHYRNING/UTLÅNING AV LOKALER

Vi hyr ut våra lokaler på eftermiddagarna och helgerna till Elimkyrkan och Madina koranskola. Vi upplåter även lokaler till Röda Korsets Huddingekrets en gång i veckan som har verksamhet för ensamkommande ungdomar. Folkkrättskretsen har vanligtvis språkcafé i våra lokaler tre kvällar i veckan men pga. pandemin har dessa i stället skett digitalt.

STÖD

Under året har vi satsat på att förbättra möjligheterna för personer med särskilda behov att klara av sina studier. Vi har anställt en stödperson på 75% som är ett stöd till enskilda kursdeltagare och även förbättrat våra rutiner för att synliggöra kursdeltagare i behov av stöd. Därmed har vi också kunnat söka högre belopp för förstärkningsbidrag. Vi har ökat anställningsgraden för vår studie- och yrkesvägledare från 20% till 40% då det är viktigt i synnerhet för denna målgrupp.

PERSONALFORTBILDNING

Skolans fokus när det gäller utveckling och fortbildning anknyter till folkhögskolans måldokument. Inriktningen under 2021 har främst varit neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och posttraumatiskt stressyndrom (PTSD).

I juni hade vi en gemensam föreläsning om hur PTSD påverkar inlärning samt vilka anpassningar som kan göras i lärmiljön. En psykolog på Röda Korsets kunskapscentrum om PTSD, Frida Johansson Metso, höll i föreläsningen. Under hösten hade lärarna i allmänna lärarlaget fyra handled-

ningstillfällen med en psykolog, Siamak Noorozy, på Röda Korsets center för tortyrskadade. Vi hade även en föreläsning med en SFI-lärare på Stockholms stad som ingick i ett projekt om anpassning av undervisning för personer som lider av PTSD "Samordnat stöd på alternativ SFI". Det särskilda lärarlaget fick handledning vid fem tillfällen av föreningen Attention om PTSD. Hela personalgruppen har fått fortbildning om klimatförändringar samt dess humanitära konsekvenser. De har även deltagit i två digitala föreläsningar med delegater från Röda Korsets klimatcenter, varav den ena, Shaban Mawanda, var stationerad i Uganda och den andra i Stockholm, Knud Falck, som berättade om Röda Korsets arbete för klimatanpassningsåtgärder.

En lärare deltog i en fortbildning i teaterimpro på Fridhems folkhögskola under en vecka i augusti.

Under hösten har vi även lagt grunden för ett utvecklingsarbete som går av stapeln under 2022 som handlar om kollegialt lärande där lärarna ska "fånga folkbildningen" genom att auskultera hos varandra samt dokumentera varandras iakttagelser samt egna lyckade undervisningsexempel. Motsvarande arbete planeras att genomföras med kursdeltagare.

Delar av skolans personal i november 2021
Foto: Karin Ekström

AKTIVA ÅTGÄRDER FÖR JÄMSTÄLLDHET OCH MOT DISKRIMINERING

Skolledningen genomför varje höst en likabehandlingsenkät. Frågorna har tagits fram i samverkan med kursrådet och utgår ifrån diskrimineringslagens sju grunder. Frågorna revideras varje år i samverkan med en arbetsgrupp för likabehandlingsfrågor i kursrådet för att anpassas och kompletteras med de frågor som kursrådets representanter anser vara aktuella för året. Resultatet av enkäten bearbetas med kursrådets likabehandlingsgrupp och rektor där de utarbetar förslag på åtgärder. Resultatet av enkäten samt förslag på åtgärder presenteras för personalgruppen i samband med kvalitetsdagen i april. Det är ett löpande arbete under året.

Under planeringsdagarna brukar vi ha fördjupade diskussioner kring likabehandlingsfrågor men då även med fokus på personalens arbetsmiljö. Vår personalgrupp rymmer en stor mångfald vad gäller de grupper som diskrimineringslagen syftar till att skydda. Vår ambition är att på ett folkbildningsmässigt sätt använda de erfarenheter av diskriminering som finns i personalgruppen för att också använda det för att få syn på vårt eget agerande och lära av det. Vår utgångspunkt är att diskriminering sällan sker avsiktligt och att vi måste våga granska vårt eget agerande och vara medvetna om att alla bär på fördomar och riskerar att utsätta andra för diskriminering. På ledningsgruppsmötena har vi en stående punkt på dagordningen om arbetsmiljö där det finns utrymme för att löpande utvärdera detta arbete.

SKOLANS ORGANISATION

Folkhögskolan är en egen enhet inom Svenska Röda Korset och del av Röda Korsets Nationella avdelning. Rektor ingår i ledningsgruppen för Nationella avdelningen tillsammans med avdelningschef och övriga enhetschefer inom avdelningen. I maj 2021 anställdes en ny rektor på folkhögskolan, Ulrika Sandin. Hon arbetade parallellt med avgående rektor Christin Bierbrier fram till hennes pension i september 2021. Nya rektorn fick regelbunden handledning av avgående rektor under resterande tid av året.

LEDNINGSGRUPP

Skolans ledningsgrupp består av rektor, studie- och yrkesvägledare, administratör och två arbetslagsledare. Ledningsgruppen träffas var fjortonde dag och har protokollförda möten. På mötena rapporteras det från administration, arbetslag och kursråd. Ledningsgruppen uppgift är att diskutera och informera om skolans alla angelägenheter med undantag av personalfrågor.

ARBETSLAG

Den pedagogiska personalen arbetar i arbetslag med regelbundna möten varje vecka. Under arbetslagsträffarna görs gemensam planering och uppföljning av den pedagogiska verksamheten.

PERSONALMÖTE

All personal träffas en gång i månaden för ett gemensamt möte. Här diskuteras viktiga skolövergripande frågor. Personalmötet är även ett tillfälle för erfarenhetsutbyte och fortbildning.

Under de sista och första veckorna på läsåret sker ett intensivt uppföljnings-

planerings- och fortbildningsarbete. Då utvärderas det gångna läsåret samtidigt som det nya planeras.

KVALITETSGRUPP

I juni 2021 tillsattes en kvalitetsgrupp som har som syfte att vara rektorns bollplank i planering och genomförande av skolans systematiska kvalitetsarbete.

SKOLANS KVALITETSSYSTEM

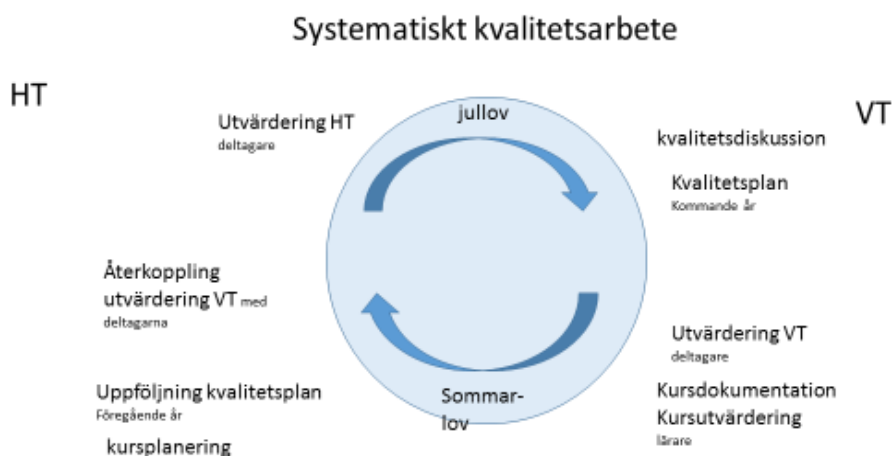
Ett systematiskt kvalitetsarbete används för att över tid kunna följa upp, jämföra och utveckla frågor som är viktiga för verksamheten.

Utgångspunkten för kvalitetsarbetet är statens fyra syften med folkbildningen, folkhögskolans verksamhetsplan och kvalitetsplan. Kvalitetsgruppen deltog i ett förberedande möte med Folkhögskolornas serviceorganisation FSO i juni för att planera en workshop om skolans

systematiska kvalitetsarbete. Workshopen genomfördes i augusti. Därefter sammanställde kvalitetsgruppen materialet och tog fram en kvalitetsplan för läsåret 21/22. Kvalitetsarbetet under 21/22 fokuserar på folkbildningens fyra hörnstenar: ledning, pedagogik, bildningsmiljö och formalia. Inom respektive hörnsten valdes följande områden ut; ökad transparens i rektors beslutsfattande, rutiner och metoder för utvärdering av undervisning, ökad trivsel i skolans lokaler samt striktare rutiner för rapportering och uppföljning av frånvaro.

Målsättningen för det systematiska kvalitetsarbetet på Röda Korsets folkhögskola är att följa upp och jämföra frågor och fakta som är utvecklingsbara. Det systematiska kvalitetsarbetet ska resultera i konkreta handlingar som utvecklar verksamheten.

Det systematiska kvalitetsarbetet bygger på utvärderingar, reflektioner, faktainsamling och uppföljningar enligt följande modell:

KVALITETSDISKUSSION

Under våren samlas personalen i april på en kvalitetsdag för att diskutera kvaliteten i verksamheten. Underlagen för diskussionen är

statens syfte med folkbildningen, skolans verksamhetsplan och kvalitetsplan samt årets deltagarutvärderingar, antal avhopp, söktryck,

fortbildning, omdömen, behörigheter med mera. Diskussionen avslutas med en rad självskattningar utifrån statens syfte. Rektor skriver en kvalitetsplan i samverkan med kvalitetsgruppen för kommande läsår. Denna kvalitetsplan utvärderas på planeringsdagarna nästkommande höst.

Detta år blev kvalitetsplanen inte klar förrän i oktober i väntan på resultatet från workshopen med Folkhögskolornas serviceorganisation om systematiskt kvalitetsarbete samt inrättande av kvalitetsgruppen.

KURSDOKUMENTATION

Varje kursföreståndare skriver en kursdokumentation utifrån givna mallar. Dokumentationen innehåller både mål, genomförande, resultat och förbättringsmöjligheter. Kursdokumentationen lämnas till rektor som läser och ger återkoppling. Vid läsårets slut diskuteras kursdokumentationen i lärarlagen och utveckling/förbättring presenteras inför nästa läsår.

UTVÄRDERINGAR

Deltagaruppföljningar genomförs kontinuerligt och separat i varje kurs av lärarna. Det sker genom individuella uppföljningssamtal, muntliga och skriftliga utvärderingar. Två gemensamma och skriftliga utvärderingar genomförs under året.

Resultaten från höstens utvärdering behandlas under kvalitetsdagen i april. Under 2021 deltog folkhögskolan i den nya Folkhögskoleenkäten vilken då ersatte den egna utvärderingen som skolan gjort tidigare. Det sammanställda resultatet av Folkhögskoleenkäten kom inte förrän efter sommaren vilket gjorde att vi senarelade analysen av den till planeringsdagarna i augusti. Vanligtvis görs denna analys under planeringsdagarna i juni.

Den ligger tillsammans med kursdokumentationen och kvalitetsplanen till grund för höstens kursplanering.

Resultatet från vårens deltagarutvärdering presenteras normalt för deltagarna under hösten. Rektorn bearbetar även vissa frågor i mindre grupp tillsammans med deltagare. Båda dessa punkter ställdes in pga. corona.

Resultatet på Folkhögskoleenkäten var överlag mycket bra för Röda Korsets folkhögskola. Det som stack ut i jämförelse med andra folkhögskolor var framför allt svaret på frågan om de blivit mer intresserade av att arbeta för förändringar i samhället. Där svarade 83% av våra kursdeltagare på allmän kurs att de vill det, i jämförelse med 65% i landets övriga folkhögskolor. På särskild kurs svarade 89% ja på samma fråga i jämförelse med övriga landets folkhögskolor 50%. Det som verkligen stack ut var att av de kursdeltagare som har svenska som andraspråk så var det 94% som svarade ja på den frågan i jämförelse med övriga landet 55%.

Det var en hög andel som svarade att de valt vår skola på grund av profilen/värdegrunden. I synnerhet gruppen med svenska som andraspråk svarade 98% att skolans profil/värdegrund var viktig, i allmän kurs 88% och i särskild kurs 65%.

ATT intressera sig för hur samhället fungerar och veta HUR man påverkar samt att kunna ORGANISERA och planera för sin egen framtid är nycklar till att vara en aktiv samhällsmedborgare.

Resandekursernas informationsinsatser utvärderas separat.

DELTAGARSTATISTIK

Vårterminen 2021			Höstterminen 2021		
totalt antal deltagare: 204			totalt antal deltagare: 206		
kvinnor 149			kvinnor 155		
män 55			män 51		
varav utrikesfödda: 101			varav utrikessfödda: 114		
deltagarveckor: 3570			deltagarveckor: 3035		
varav vård: 263			varav vård: 339		
varav SMF: 26			varav utökade platser: 272		
varav SMF: 26			varav SMF: 26		
	allmän kurs	deltagarveckor		allmän kurs	deltagarveckor
kvinnor	70	1400	kvinnor	101	1717
män	40	800	män	33	561
totalt	110	2200	totalt	134	2278
	Särskild kurs	deltagarveckor		Särskild kurs	deltagarveckor
kvinnor	78	1560	kvinnor	52	884
män	14	280	män	18	306
Totalt	92	1840	Totalt	70	1190

RESULTATRÄKNING 2021

	Akkumulerat resultat
Intäkter	
Insamlade medel	
Bidrag	16 094 853
Försäljning	326 409
Övriga intäkter	70 360
Interna intäkter	-20 000
Summa intäkter	16 471 622
Kostnader	
Övriga kostnader	283 621
Lokalkostnader	4 787 465
Kontorskostnader	172 670
Rese- och konferenskostnader	62 420
IT-kostnader	803
Externa tjänster	192 784
Löner	11 992 715
Personalomkostnader	117 539
Avskrivningar	92 722
Summa kostnader	17 702 739
Verksamhetsresultat	-1 231 117
Finansiella kostnader	180
Finansiella poster	-180
Resultat efter finansiella poster	-1 231 297
Förändring eget kapital	
Summa avsättningar	
Summa uttag	
<u>Årets resultat</u>	<u>-1 231 297</u>

Kommentar resultat:

Resultatet för 2021 är fortfarande ett negativt resultat på – 1 231 297 kr men det är en förbättring jämfört det större negativa resultatet för 2020 på – 3 122 273 kr. Resultatet för 2021 är således 1 890 976 kr lägre underskott jämfört med 2020.

För Svenska Röda Korset enligt delegation (se bilaga; Arbetsordning för Svenska Röda Korsets styrelse, presidium och instruktion för generalsekreteraren, punkt 3.8 f)

Anna Hägg-Sjöquist
ordförande

Johan Norell Bergendahl
vice ordförande

Johan Sohlberg
vice ordförande

Svenska Röda Korset, Hornsgatan 54, 118 91 Stockholm
Telefon: 08-452 46 00, e-post; info@redcross.se
Besök vår hemsida www.redcross.se

